Fornybar Norge

RME
rme@nve.no
Merk 202614405

Vår dato	04.11.2026
Deres dato:	August 2026
Vår referanse	KHL/JR/ØSG
Deres referanse	202614405

Innspill til forslag til endringer i forskrift om strømnettselskapenes inntekter – KILE ved beredskap

Fornybar Norge takker for muligheten til å svare på RMEs høringsforslag til endringer i forskrift om strømnettselskapenes inntekter. Vi støtter dette forslaget om å endre dagens KILE-ordning ved beredskapsøvelser på separatdrift og svartstart, slik at avbruddskostnader som følger av beredskapsøvelser ikke skal inngå i kILE-ordningen. Samtidig benytter vi anledningen til å be om at ordningen utvides å omfatte også andre beredskapsøvelser.

Fornybar Norge arbeider for at Norge hurtigst mulig skal bli et nullutslippssamfunn med vekst og verdiskaping basert på fornybar energi, elektrifisering og annen utslippsfri energibruk. Vi representerer fornybarnæringen i Norge og har 450 medlemmer fra hele næringen. Inkludert fornybar energiproduksjon på land og til havs, nettselskaper, finansinstitusjoner, entreprenører, strømsalg, leverandører og rådgivere.

Fornybar Norge mener

Fornybar Norge mener det er behov for å fjerne økonomiske barrierer når det gjelder å øke sikkerhet og beredskap i kraftforsyningen. Oppsummering av våre innspill under:

- Nettselskapene skal ved beredskapsøvelser ikke ilegges KILE dersom avbrudd er en følge av slike øvelser.
- I stort støtter vi RMEs forslag til kriterier som legges til grunn for å få fritak fra KILE.
- Fornybar Norge mener at ordningen er for snever og KILE-fritak bør utvides ytterligere.
- Konsekvenser for deltakende produsenter må klargjøres

Formål med endringen

Formålet med forslaget er å legge bedre til rette for gjennomføring av ønskede og nødvendige beredskapsøvelser i kraftforsyningen, og for å redusere risikoen for at KILE-ordningen virker som et økonomisk hinder for nødvendige beredskapsøvelser. Den foreslåtte løsningen skal balansere to hensyn som også kriteriene bør bygge opp under:

- å legge til rette for økt og mer realistisk øvingsaktivitet
- å unngå at unntaket svekker KILE-ordningen mer enn nødvendig

Postboks 7184, Majorstuen, 0307 Oslo
Besøksadresse
Middelthunsgate 27, 0307 Oslo

Telefon: +47 23 08 89 00
E-post: post@fornybarnorge.no

fornybarnorge.no

Fornybar Norge har gjennom mange år bedt om at KILE ordningen gjennomgås med bakgrunn i dagens verdensbilde og kostnadsnivå for nettvirksomhet. Vi mener at dagens ordning i for liten grad tar hensyn til hva nettselskapene selv kan gjøre for å unngå KILE, og vi ser at for å øke sikkerhet og beredskap i dagens situasjon bør det innføres fritak fra KILE kostnader i større grad enn høringen legger opp til. Vi støtter derfor en anbefaling til ny tekst til § 4-1 fra Tensio, som vil utvide forslaget:

Avbruddskostnader som følge av hendelser, tiltak, øvelser eller aktiviteter som gjennomføres for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser, herunder sivil beredskap, totalforsvar, militær beredskap, forsyningssikkerhet eller andre samfunnskritiske funksjoner, inngår ikke i KILE-ordningen. Slike avbruddskostnader skal fremkomme i nettselskapets rapportering til Reguleringsmyndigheten for energi. Uavhengig av første ledd skal samlet KILE-belastning for et nettselskap som følge av ekstraordinære hendelser ikke overstige to ganger selskapets normale KILE-nivå. Normalt KILE-nivå beregnes som gjennomsnittlig årlig KILE for de foregående fire årene, justert for vesentlige strukturendringer i nettet.

Fornybar Norge støtter i stort RMEs forslag til kriterier

RME peker på at avgrensningen til svartstart og separatdrift, kombinert med vilkår for fritak og krav til rapportering, skal bidra til at unntaket blir målrettet og etterprøvbart. RME foreslår derfor ulike kriterier til øvelser med svartstart og separatdrift som skal kunne unntas fra KILE-ordningen. Dette støttes, samtidig er det viktig at kriteriene ikke blir så detaljerte og komplekse at de i seg selv svekker øvingsaktivitetene. Et større byråkrati rundt godkjenning er heller ikke ønskelig. Kriterier og krav bør likevel være tilstrekkelig konkrete til å gi tydelige rammer for hva som omfattes av ordningen.

Det kan ikke være noen usikkerhet rundt innvilgelse av søknader om å unnta en øvelse fra KILE-ordningen, de bør altså søkes innvilget før øvelsene settes i gang. Vi foreslår at nettselskapene viser til hvordan de skal oppfylle kriteriene i søknaden, noe som tilsier at kriteriene må være veldig konkrete. Nettselskapene kan eventuelt også sende en bekreftelse på at kriteriene er oppfylt når øvelsen er ferdig.

Fornybar Norge mener at RMEs forslag til kriterier som bør stilles for at øvelsene skal fritas fra KILE er gode, og støtter at:

- Øvelsene bør koordineres med systemansvarlig, dette vil bidra til at øvelsene som gjennomføres ivaretar forsyningssikkerheten og hensynet til kraftsystemet som helhet. I dag koordineres allerede alle driftsstanser og koblingsbilder i regional- og transmisjonsnett. Det er mer usikkert om det bør være et krav også for lokalt distribusjonsnett å få godkjennelse fra Statnett. Her må det vurderes hvilken kapasitet Statnett har til å håndtere en større mengde koordinering også med lokalt d-nett.

- Retningslinjer eller veiledning fra systemansvarlig bør utarbeides. Dette vil bidra til mer enhetlig praksis, erfaringsutveksling og kunne gi bedre kvalitet i planlegging og gjennomføring. Slike retningslinjer som bør utarbeides sammen med nettselskapene kan videreutvikles over tid etter hvert som det høstes erfaringer med øvelsene. For å forenkle kan det være naturlig å slå dette kriteriet sammen med kriteriet for koordinering med systemansvarlig.

- Varsling av berørte sluttbrukere. Nettselskapene har ulike rutiner og systemer for kundekontakt, det kan derfor være lurt å ikke stille formkrav til hvordan dette skal gjøres, da selskapene har ulike former for systemer for kundekontakt. Det kan derimot være mulig å stille krav til varslingstid. Dette gir kunder mulighet

Postboks 7184, Majorstuen, 0307 Oslo
Besøksadresse
Middelthunsgate 27, 0307 Oslo

Telefon: +47 23 08 89 00
E-post: post@fornybarnorge.no

fornybarnorge.no

til å forberede seg på et mulig avbrudd og redusere egne konsekvenser av øvelsen. Bør utformes slik at sluttbrukerne får tilstrekkelig informasjon uten at sensitiv informasjon eksponeres.

- Tidspunktet for øvelsen kan ha betydning for risiko, uønskede konsekvenser og ulemper for sluttbrukerne. Dersom ulemper for sluttbrukere skal avgrenses må dette komme tydelig fram i kriterier. Det må likevel være rom for at øvelser kan bli til større ulempe for sluttbruker. Det å ha krav til varslingstid vil være avbøtende.

- Krav til dokumentasjon, evaluering eller erfaringsdeling kan gjøre det mulig for flere aktører å lære av gjennomførte øvelser og i dag, det er bra. I dag involveres gjerne KDS ved øvelser og KDSen skal oppsummere all øvingsaktivitet i sitt område. Dette omfatter ikke bare åpen informasjon, i henhold til kraftforsyningens beredskaps forskrift (kbf) § 6-3 om beskyttelse, avskjerming og tilgangskontroll på kraftsensitiv informasjon. En gjennomgang med KBO hvor også aktuelle produsenter deltar vil være nødvendig. Man kan også vurdere om andre beredskapsaktører som for eksempel statsforvalter, og kommuner kan orienteres.

  Når det gjelder å rapportere KILE som følge av en godkjent beredskapsøvelse, vil dette håndteres gjennom FASIT på en egnet måte som vil informeres om fra Referansegruppe feil og avbrudd, RFA.

Konsekvenser for deltakende produsenter må klargjøres

Øvelser med separatdrift og svartstart kan innebære risiko for avvik i frekvens og spenningskvalitet, som igjen kan medføre skade på elektrisk utstyr. Dersom det er uklarhet rundt det økonomiske ansvaret for slike konsekvenser, kan det i seg selv utgjøre en økonomisk barriere mot økt øvingsaktivitet, selv om KILE-kostnaden tas bort. Problemstillingen må adresseres med tilhørende regelverk som regulerer dette ansvaret.

Når kraftproduksjon skal inngå i øvelser må produksjonsressurser holdes tilgjengelige for formålet. Relevante kraftverk må da typisk tas ut av markedene på de tidspunktene det er planlagt separatdrift/svart start. Dette kan reise spørsmål om markedsmessig nøytralitet, påvirkning på energidisponeringen og eventuell kompensasjon eller avregning for berørte produsenter. I den grad dette ikke er regulert i dag, eller er uklart, må man uansett søke etter løsninger som begrenser økonomisk usikkerhet og at produsentene ikke eksponeres for høye ubalansekostnader.

Vennlig hilsen
Fornybar Norge

(sign.)

Øistein S. Galaaen
Direktør næringspolitikk

(sign.)

Kristin H. Lind
Direktør strømnett

Postboks 7184, Majorstuen, 0307 Oslo
Besøksadresse
Middelthunsgate 27, 0307 Oslo

Telefon: +47 23 08 89 00
E-post: post@fornybarnorge.no

fornybarnorge.no